

УДК 616.378-008.64-002.3-085.835

С. Ю. КаратєєваБуковинський державний медичний
університет, м. Чернівці**РОЛЬ ОЗОНУ В КОМПЛЕКСНОМУ
ЛІКУВАННІ ГНІЙНО-ЗАПАЛЬНИХ
УСКЛАДНЕНЬ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ
ДІАБЕТ****Ключові слова:** цукровий діабет, гнійно-запальні процеси, перекисне окиснення ліпідів, озонотерапія**Резюме.** Застосування озонотерапії в комплексному лікуванні хворих на ускладнений гнійно-запальними процесами перебіг цукрового діабету, має виражену лікувальну дію і запобігає розвитку рецидиву та ускладнень захворювання, що сприяє значному покращенню безпосередніх та віддалених результатів лікування даної патології.**Вступ**

Аналіз даних літератури свідчить про неухильне зростання кількості хворих на цукровий діабет, і сягає в розвинутих країнах більше 6% населення [2,5].

З хірургічної точки зору актуальність цієї проблеми, в першу чергу, зумовлена тим, що більше ніж у 30 - 70 % хворих на цукровий діабет (ЦД) виникають гнійно-некротичні процеси і 50% госпіталізованих хворих потребують хірургічної допомоги з приводу даних ускладнень [1,3,4].

З урахуванням наведених фактів, стає очевидно необхідність пошуку ефективних методів комплексного лікування гнійних процесів у хворих на ЦД, з метою впровадження в лікувальну практику ефективних методів консервативного лікування та нових способів активації репаративних процесів. З цією ж метою останнім часом стали широко застосовувати і озонотерапію.

Мета дослідження

Покращання результатів лікування гнійно-запальних процесів у хворих на цукровий діабет, шляхом застосування внутрішньовенної озонотерапії.

Матеріал і методи

Обстежено 124 хворих на цукровий діабет із гнійно-запальними ускладненнями. Основна група 53 (42,7%) хворих, яким поряд із комплексним лікуванням виконувалася внутрішньовенна озонотерапія. Контрольна група 71 (57,2%) пацієнти, яким проводилось лікування за загальноприйнятими методиками.

У всіх пацієнтів основної групи, поряд із традиційною терапією, аналогічною за складом у хворих контрольної групи, нами проводилось внутрішньовенне уведення озонованого фізіологічного розчину [6]. Визначались показники коагулограми, ПОЛ, ОМБ, АОЗ.

Обговорення результатів дослідження

На думку деяких авторів, у хворих на ЦД із гнійно-запальним ураженням м'яких тканин збільшується рівень кінцевого продукту ПОЛ -

малонового альдегіду в рані. Пригнічення АОЗ проявляється значним зменшенням вмісту в тканинах ретинолу та особливо токоферолу, а також зниженням активності глутатіонредуктази. Найбільш ефективним, в аспекті стабілізації ПОЛ, є методи лікування які включають УФО крові, низькоінтенсивне лазерне опромінювання та аплікація сорбентами [2,6].

Патогномонічним є гіперкоагуляційний синдром і розвиток мікротромбозів, який проявляється підвищеною агрегаційною активністю тромбоцитів, схильністю до сладжування еритроцитів. У поєднанні зі зниженою антикоагулянтною і фібринолітичною активністю крові він обумовлює необхідність широкого застосування реокоректорів у поєднанні з антикоагулянтами та антиагрегантами [6].

Результати нашого дослідження коагулограми у хворих на ЦД з гнійно-запальними ускладненнями (табл.1), показали, що в контрольній групі хворих при поступленні, під час лікування і при виписці не виявлено істотних зрушень зі сторони протромбінового індексу, часу рекальцифікації, тромбінового часу, гематокриту, фібриногену. За умов проведення озонотерапії в основній групі хворих при поступленні, під час лікування і при виписці також не виявлено суттєвих зрушень показників коагулограми.

Зазначені зміни, на фоні, характерних позитивних клінічних ефектів озонотерапії, можна розцінювати як сприятливі ознаки показників коагулограми для застосування даного методу лікування у хворих на ЦД із гнійно-запальними ускладненнями.

Характеристика показників ПОЛ, АОЗ, ОМБ у хворих на ЦД із гнійно-запальними ускладненнями (табл.2) показала, що в контрольній групі хворих при поступленні, під час лікування і при виписці не виявлено істотних змін з боку активності чинника АОЗ – церулоплазміну, продукту ПОЛ – малонового альдегіду та ОМБ. За умов проведення озонотерапії в основній групі хворих при поступленні, під час лікування і при виписці також не виявлено суттєвих зрушень даних показників.

Таблиця 1

Характеристика коагулограми у хворих на ЦД із гнійно-запальними ускладненнями із застосуванням озонотерапії

Показники	Основна група			Контрольна група		
	При поступленні	Під час лікування	При виписці	При поступленні	Під час лікування	При виписці
Протромбінний індекс (%)	89,9±1,3	94,5±1,6	90,7±1,2	94,3±1,2	81,9±1,9	87,3±1,8
Час рекальцифікації (с)	105 ±0,9	100±0,7	98±1,1	110±0,8	105±1,1	99±0,7
Тромбі новий час (с)	19,3±0,4	19,4±0,6	19,5±0,4	19,3±0,6	19,4±0,3	19,4±0,3
Гематокрит (%)	36,8±0,2	32,2±0,1	32,7±0,3	40,4±1,1	38,1±0,2	37,8±0,3
Фібриноген (г/л)	6,7±0,2	5,9±0,1	5,7±0,1	6,41±0,1	4,8±0,2	4,1±0,1
P	>0,05	≤0,001	≤0,001	>0,05	≤0,001	≤0,001

Примітка. P – показник статистичної достовірності

Таблиця 2

Характеристика показників ПОЛ, АОЗ, ОМБ у хворих на ЦД із гнійно-запальними ускладненнями

Показники	Основна група			Контрольна група		
	При поступленні	Під час лікування	При виписці	При поступленні	Під час лікування	При виписці
Церулоплазмін (Е/г плазми)	5,2±0,10	5,1±0,30	5,1±0,10	5,3±0,30	5,5±0,7	5,5±0,50
Малоновий альдегід (мкмоль/лсир)	0,23±0,10	0,24±0,05	0,20±0,10	0,22±0,10	0,23±0,10	0,19±0,10
Ступінь окислювальної модифікації білків (ΔЕ/мл плазми)	2,2±0,05	2,2±0,04	2,0±0,06	1,5±0,05	1,4±0,03	1,6±0,04

На нашу думку зазначені показники коагулограми, ПОЛ, АОЗ, ОМБ на фоні характерних позитивних клінічних ефектів, при застосуванні внутрішньовенної озонотерапії, можна розцінювати як сприятливі біохімічні ознаки для застосування даного методу лікування у хворих на цукровий діабет із гнійно-запальними ускладненнями.

Висновки

1. Реалізація позитивних ефектів озонотерапії в клініці у хворих на ЦД із гнійно-запальними ускладненнями не супроводжується розвитком реакцій ушкодження на рівні параметрів гемостазу та біохімічних показників крові.

2. Зазначений факт підтверджує доцільність застосування в клінічній практиці внутрішньовенної озонотерапії в даній категорії хворих.

Перспективи подальших досліджень

Буде продовжено науковий пошук у вибраному напрямі.

Література. 1. Бондарь И.А. Антиоксидант дибикор в лечении сосудистых осложнений сахарного диабета 2-го типа / И.А. Бондарь, О. Ю. Шабельникова, А.Р. Алина // Проблемы эндокринологии. -2009. -Т. 55, № 2. -С.41-45. 2. Василенко О. Ю. Методологические основы экспертной оценки инвалидизирующих осложнений сахарного диабета / О.Ю. Василенко // Медико-социальная экспертиза и реабилитация. -2009. -№ 2. -С. 9 – 13. 3. Велигоцкий Н.Н. Динамика морфологических изменений в эпителии раневого канала под воздействием озонотерапии / Н.Н. Велигоцкий, И.Е. Бугаков // Харківська хірургічна школа. -2009. -№ 4.1(36). -С.341-344. 4. Галушко О.А. Гіпоглікемічна та лактацидемічна коми / О.А. Галушко // Журнал практичного лікаря. -2009. -№ 1. -С.24-29. 5. Мартовицька Ю.В. Діабетич-

на мікроангіопатія: морфогенез та роль у розвитку ускладнень цукрового діабету / Ю.В. Мартовицька // Патологія. -2008. - С. 6-10. 6. Масленников О.В. Руководство по озонотерапии / О.В. Масленников, К.Н. Конторщикова. - Н.Новгород: Вектор ТИС, 2005. - 272.

РОЛЬ ОЗОНА В ЛЕЧЕНИЕ ГНОЙНО-ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ОСЛОЖНЕНИЙ БОЛЬНЫХ САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ.

С. Ю. Каратеева

Резюме. Применение озонотерапии в комплексном лечении больных сахарным диабетом с гнойно-воспалительными процессами, оказывает выраженное лечебное действие и предотвращает развитие рецидива и осложненной заболевания, что способствует значительному улучшению непосредственных и отдаленных результатов лечения данной патологии.

Ключевые слова: сахарный диабет, гнойно-воспалительные осложнения, озонотерапия.

THE ROLE OF OZONE IN THE TREATMENT OF PIOINFLAMMATORY COMPLICATIONS IN PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS

S. Yu. Karateeva

Abstract. The use of ozone therapy in the course of a complex treatment of diabetes mellitus patients with pioinflammatory processes has a pronounced therapeutic effect and prevents the development of relapse and complications of the disease, that promotes a greatly significant improvement of the immediate and remote results of the treatment of this pathology.

Key words: diabetes mellitus, pio-inflammatory processes, ozonotherapy.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol. - 2013. - Vol.12, №1 (43). -P.86-87.

Надійшла до редакції 07.02.2013

Рецензент – проф. В. П. Польовий

© С. Ю. Каратеева, 2013